

Handläggare:
Marianne Berg Ekbohm
Sara Hallström

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Underlag för budget 2011 med inriktning för åren 2012 och 2013

Förslag till beslut

1. Underlag för budget för 2011 med inriktning för åren 2012 och 2013 för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd godkänns.
2. Stadsdelsnämndens beslut justeras omedelbart.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I detta tjänsteutlåtande ges en övergripande och sammanfattande analys av stadsdelsnämndens verksamhet som underlag för stadens budget 2011 med inriktning för åren 2012 och 2013. För att bidra till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål nås görs särskilda satsningar och prioriteringar utifrån stadsdelsområdets förutsättningar och behov.

Viktiga områden att utveckla är arbetet med den grupp som står långt från arbetsmarknaden, särskilt unga vuxna och flyktingar som riskerar att långvarigt bli beroende av ekonomiskt bistånd och leva i ett utanförskap. Strategiskt för tryggheten och säkerheten är Järva-andan som syftar till att förändra attityder. Nämndens miljöarbete utgår från stadens miljöprogram. Policyn för miljöeffektiva resor med råd om miljö- och trafiksäkra resor ska utvecklas.

Valfriheten främjas genom att utveckla informationen om de val som kan göras inom förskola, hemtjänst och vård- och omsorgsboenden. Förskolan prioriterar föräldrarnas deltagande och inflytande, arbetslagens kompetens, organisation samt ledarskap. Genomförandeplaner och sociala aktiviteter är viktiga inom äldreomsorgen. För att säkra kvaliteten för personer med funktionsnedsättning ska brukare och anhöriga göras aktivt delaktiga i utformningen av stödet och omsorgen.

Socialtjänsten står inför utmaningar, bland annat det utanförskap som många lever i på grund av arbetslöshet och bostadsproblem. Det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas för att förbättra och effektivisera socialtjänstens insatser. Evidensbaserade metoder vidareutvecklas för öppenvården för barn, unga och vuxna. Myndighetsamverkan kring barn och ungdom ska motverka kriminalitet, droger och främja tryggheten och skapa framtidstro.

Viktigt för kvaliteten är att utveckla medarbetarnas kompetens utifrån verksamhetens behov och stadsdelsområdets särskilda utmaningar. Arbetet med att minska sjukfrånvaron fortsätter.

I de nya bostadsområdena Kista gård och Kistahöjden planeras förskolor och gruppboendestäder. Rinkeby servicehus tomställs under perioden. Investeringar i parker och grönområden föreslås för Hinderstorpsparken, Husby stadspark, Akalla by och Husby gård.

Effektiviseringsarbetet fortsätter för en budget i balans under perioden. Den aktiva lokalplaneringen skapar utrymme för och fokus på kärnverksamheterna.

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska stadens budget innehålla en plan för ekonomin för en period om tre år. Stadens nämnder ska analysera vilka frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi. Utgångspunkten för detta är Vision 2030, förändringar i omvärlden samt analyser av den egna verksamhetens utveckling. Större avvikelser eller förändringar jämfört med den plan som kommunfullmäktige har beslutat om i budget 2010 ska analyseras och kommenteras.

Nämnderna ska under respektive inriktningsmål göra en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten för åren 2011 till 2013. I detta ingår att beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningens storlek och sammansättning och hur detta påverkar verksamheten.

Förändringar i lokalförsörjningen, kompetensförsörjningen samt omstruktureringens behov och investeringsbehov ska beaktas. En lokalförsörjningsplan ska lämnas. Frågor om ledarskap, hälsa, medarbetarnas kompetensnivå samt jämställdhet och mångfald ska särskilt beaktas. Upphandling i konkurrens och personalövertagande på affärsmässiga grunder ska även beaktas.

Förutses ökade kostnader och/eller minskade intäkter ska åtgärder och prioriteringar föreslås så att de av kommunfullmäktige beslutade planeringsnivåerna för 2011 och 2012 kan hållas.

Ärendet

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom administrationen i samarbete med verksamhetsområdena.

I avsnitt 1 redogörs för nämndens strategiska satsningar som bidrar till att kommunfullmäktiges inriktningsmål mål uppnås. Avsnitt 2 redovisar trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och befolkningsförändringar för nämndens verksamhetsområden. I avsnitt 3 ges en sammanfattande ekonomisk analys, i avsnitt 4 redovisas sjukfrånvaron samt i avsnitt 5 redovisas lokalförsörjningsplanen. Stadsdelsnämndens investeringsplan för åren 2011-2013 biläggs.

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Stockholm ska vara attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

- För att nå målet om jobb istället för bidrag fortsätter utvecklingen av arbetet med den grupp som jobbtorgen bedömer inte är aktuella för en anställning. Detta gäller särskilt för unga vuxna och flyktingar som efter introduktionsperioden riskerar att bli långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och leva i ett utanförskap.
- Nämndens miljöarbete utgår från stadens miljöprogram. Policyn för miljöeffektiva resor med råd om miljö- och trafiksäkra resor ska utvecklas.
- Alla barn och ungdomar erbjuds egna upplevelser av professionell kultur och möjligheter till eget skapande.
- Trygghetsvandringarna fortsätter. Åtgärder för att minska okynnestrafik på parkvägar och belysningen på huvudgångstråken är prioriterade åtgärder.
- Engagemanget hos boende, föreningar och företag är av strategisk vikt för att öka tryggheten och säkerheten. Arbetet inom Järva-andan, som syftar till att förändra attityder så att boende och verksamma ställer upp för varandra på gator och torg, fortsätter under perioden.
- Den organisation som hanterar säkerhetsfrågor och samordnar krisberedskapen kommer att säkerställas.
- Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) i nämndens verksamheter intensifieras. Medarbetarnas ökade kunskaper ska förebygga bränder och begränsa skadeverkningarna.

1.2 **Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

- De äldres valfrihet främjas genom information om kundvalssystemet och de alternativ som finns inom hemtjänst samt vård- och omsorgsboenden.
- För personer med funktionsnedsättningar, fysiska och/eller psykiska, utvecklas metoder för att informera om det val som de kan göra.
- För att föräldrarna ska kunna göra aktiva val av förskola sker en kontinuerlig utveckling av hemsidornas innehåll och utseende.
- Konkurrensutsättningen fortsätter i enlighet med nämndens beslutade aktivitetsplan. Stöd ges till medarbetare som vill avknoppa verksamhet.
- Inom äldreomsorgen pågår ett kontinuerligt arbete för att vidareutveckla genomförandeplanerna i syfte att öka brukarnas delaktighet och trygghet. Sociala aktiviteter ska öka meningsfullheten och stimulansen för de äldre.
- Stadsdelens mångkulturella struktur ställer krav på att vidareutveckla vård- och omsorgsboenden för äldre med annan kulturell och språklig bakgrund än den svenska.
- För att långsiktigt och strategiskt utveckla förskoleverksamheten sker en satsning på föräldrarnas deltagande och inflytande, arbetslagens kompetens, organisation samt ledarskap.
- Tidiga förebyggande insatser är en god investering för ungdomars framtida inträde på arbetsmarknaden och därmed möjligheten till egen försörjning.
- Ett strategiskt och strukturellt myndighetssamarbete sker kring barn och ungdom för att motverka kriminalitet, användning av droger och att främja tryggheten och skapa framtidstro.
- För att säkra kvaliteten för personer med funktionsnedsättning ska brukare och anhöriga göras mer aktivt deltagande i hur själva stödet och omsorgen utformas. Beställningar och genomförandeplaner ska vara så tydliga att utföraren kan tillmötesgå behov och önskemål på ett bra sätt.
- Socialtjänsten står inför utmaningar som bland annat har att göra med det utanförskap som många brukare lever i på grund av arbetslöshet, ekonomisk fattigdom och bostadsproblem.
- Barn och unga ska ges verktyg för att kunna gå vidare i studier eller arbete som en grund för integration i det svenska samhället. Föräldrarna ska också ges stöd i föräldraskapet.
- Socialtjänstens kvalitetsystem som belyser områden som behöver förbättras och effektiviseras kommer att utvecklas för att säkerställa var ansvaret ligger i myndighetsutövningen och i behandlingsarbetet.
- Socialtjänsten vidareutvecklar öppenvården för barn, ungdomar och vuxna med stöd av evidensbaserade metoder.

- Viktigt för kvaliteten är att utveckla medarbetarnas kompetens utifrån verksamhetens behov och stadsdelsrådets särskilda utmaningar. Arbetet med att minska sjukfrånvaron fortsätter.

1.3 Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

- Nämndens verksamhetsenheter har rutiner och system för uppföljning av sin ekonomi.
- Effektiviseringsarbetet inom nämndens verksamheter fortsätter under perioden för en budget i balans.
- Alla verksamheter utvecklar medarbetarnas kompetens för kostnadseffektiva insatser och en god kvalitet för brukaren.
- En aktiv och effektiv lokalplanering ger förutsättningar och utrymme för och fokus på kärnverksamheterna.

2. Nämndens verksamhetsområde

I Rinkeby-Kista stadsdelsområde beräknas antalet personer i stort sett vara oförändrat fram till år 2013. I de nya bostäderna som byggs i Kista och Rinkeby beräknas drygt 3 600 personer flytta in mellan åren 2013 till 2018. Redan 2013 flyttar 136 personer in i Kistahöjden.

Tabell 1: Prognos över förväntad befolkning i Rinkeby-Kista stadsdelsområde

Stadsdel/År	2010	2011	2012	2013
Rinkeby	14 826	14 748	14 676	14 627
Kista	10 317	10 310	10 312	10 432
Husby	11 388	11 397	11 395	11 376
Akalla	8 126	8 128	8 124	8 111
Summa	44 844	44 780	44 695	44 734

2.1 Förskoleverksamhet

Antalet barn i förskoleåldern, 1-5 år, förväntas minska med cirka 160 barn fram till 2013. Två nya förskolor planeras i de nya bostadsområdena Kista gård och Kistahöjden. I Rinkeby påbörjas planeringen för att avveckla en förskola under 2010. Förutom det minskande barnantalet påverkas efterfrågan av att många föräldrar väljer vårdnadsbidrag och/eller plats i enskilt drivna förskolor.

Tabell 2: Befolkningsprognos, förskolebarn 1-5 år

Stadsdel/År	2010	2011	2012	2013
Rinkeby	1 462	1 440	1 414	1 383
Kista	505	515	512	524

Husby	787	755	729	706
Akalla	457	456	435	433
Summa	3 215	3 170	3 094	3 050

För att öka föräldrarnas deltagande och inflytande utarbetas ett särskilt program som fokuserar på att utveckla den professionella kommunikationen. Arbetslagens pedagogiska kunskaper fördjupas kontinuerligt genom att medarbetarnas kompetens utvecklas utifrån förskolans mål och utvecklingsområden. Pedagogiken om barns läroprocesser är prioriterat. Ett språkprogram med framgångsrika arbetssätt för flerspråkiga barns språkutveckling ska utarbetas. Enhetscheferna ska även ta fram en vision och varumärke för den kommunala förskoleverksamheten.

Målet är att öka förskollärarnas andel till 60 procent, vilket är i linje med förslaget till reviderad läroplan som understryker förskollärarnas viktiga roll. I och med att förskolor avvecklas kan det innebära att förskollärare rekryteras samtidigt som barnskötare blir övertaliga. Barnskötare kan få stöd för att finansiera sina studier till förskollärare under förutsättning att staden erbjuder sådan.

Ledarskapet inom förskolan har förändrats. Det kräver en väl anpassad organisation och ett mångfasetterat kunnande som ständigt måste fyllas på. Förskolecheferna leder varsin stor organisation med en målinriktad verksamhet med 70 till 80 medarbetare. Enhetscheferna påbörjar under hösten 2010 en långsiktigt upplagd utbildning om problembaserad skolutveckling.

Fokuseringen på kvalitetssystemet fortsätter med bäring i det vardagliga arbetet med barn och föräldrar. Medarbetarnas uppdrag kommer ytterligare att tydliggöras genom revideringar av mål- och ansvarsbeskrivningarna samt verksamhets- och lönekriterierna.

Mångfaldsfrågorna lyfts fram i förskolans pedagogiska arbete. En stor del av medarbetarna har annan bakgrund än svensk, vilket är en kompetens som är viktig för verksamheten som har barn och föräldrar med andra språk- och kulturgrupper.

2.2 Verksamhet för barn och unga

I stadsdelsområdet finns en stor grupp ungdomar i åldern 16-20 som är i behov av mötesplatser på sin fritid. Insatser för äldre ungdomar och ungdomar i utanförskap planeras i samverkan med fältgrupp, polis och skola för att motverka kriminalitet och användningen av droger samt för att främja trygghet och skapa framtidstro. Ett strategiskt och strukturellt myndighetssamarbete sker kring barn och ungdom med områdesgrupper i varje stadsdel som kan agera gemensamt.

En grupp som måste uppmärksammas är de unga män, 20 -24 år, som varken arbetar eller har ekonomiskt bistånd utan lever i ett självvalt utanförskap. En förstudie har kartlagt och uppsökande arbete har påbörjats bland de ungdomar som dröjer sig kvar på eller utanför ungdomsverksamheterna.

För att nå ungdomar i utanförskap som behöver få en chans att komma tillbaka till praktik, studier eller arbete genomför Jobbtorg Stockholm ett projekt med ekonomiskt stöd från EU:s socialfond. Förvaltningen deltar i projektet med ansvar för den uppsökande delen.

Uppföljning och utveckling av nämndens insatser för barn och ungdomar ska ske genom utvärdering av verksamheterna i dialog med besökarna inom ramen för det nationella nätverket KEKS - Kvalitet och kompetens i samverkan.

2.3 Kultur och föreningsverksamhet

Stadens kulturprogram för barn och ungdomar är utgångspunkt för fortsatta satsningar på att erbjuda alla barn och ungdomar egna upplevelser av professionell kultur och möjligheter till eget skapande.

2.4 Äldreomsorg

Befolkningsprognosen visar att åldersgruppen 65-79 år förväntas öka med drygt 400 personer fram till 2013. Antalet över 80 år förväntas under perioden vara oförändrat.

Tabell 3: Förväntad utveckling av antalet personer över 65 år och 80 år och äldre

Stadsdel/År	2010	2011	2012	2013
Rinkeby	1 103	1 125	1 144	1 165
- varav 80 och äldre	(207)	(214)	(224)	(237)
Kista	1 199	1 280	1 335	1 392
- varav 80 och äldre	(365)	(366)	(358)	(357)
Husby	1 023	1 068	1 128	1 160
- varav 80 och äldre	(245)	(245)	(249)	(248)
Akalla	1 039	1 048	1 075	1 090
- varav 80 och äldre	(245)	(231)	(231)	(216)
Summa	4 364	4 521	4 682	4 807
- varav 80 och äldre	(1 062)	(1 056)	(1 062)	(1 058)

I stadens budget för 2009 anges ett tiotal servicehus i staden som aktuella att omstruktureras till trygghetsboenden. Ett av dessa är Rinkeby servicehus. Den översyn som fastighetsägaren Micasa Fastigheter i Stockholm AB gjort visar att fastigheten är i stort behov av ombyggnad alternativt en nybyggnad. Stadsdelsnämnden har påbörjat arbetet med att tomställa servicehuset. Under perioden planeras också en temporär flyttning av Rinkeby vård- och omsorgsboende som idag har sina lokaler i servicehuset.

In- och utflyttningen i stadsdelsområdet är stort. Detta påverkar behovet av äldreomsorg och kräver en flexibilitet i planeringen. Valfriheten ökar genom att utbudet

av utförare inom vård- och omsorgsboenden och hemtjänst blir fler. Stadsdelsområdets mångkulturella struktur ställer krav på att vidareutveckla vård- och omsorgsboenden för äldre med annan kulturell och språklig bakgrund än den svenska.

Medarbetarna inom äldreomsorgens utförare har en hög kompetens, merparten har undersköterske- eller vårdbiträdesutbildning. Ett behov finns att stärka språkkunskaper och att vidareutveckla medarbetarnas kulturkompetens.

För att motverka segregation och social isolering bland de äldre finns öppna mötesplatser i samtliga fyra stadsdelar. Samarbetet med frivillig- och pensionärsorganisationer i anslutning till dessa utvecklas vidare under perioden. Stödet till anhöriga och närstående som vårdar och hjälper närstående fortsätter att utvecklas, bland annat genom de stimulansmedel som finns att tillgå.

2.5 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet, som omfattar personer med såväl fysiska som psykiska funktionsnedsättningar, fortsätter att utvecklas med fler alternativ för vård, stöd, service och omsorg till barn, ungdomar och vuxna.

Stadens handikappolitiska program är ett viktigt styrdokument. Tillgänglighet, delaktighet och ett gott bemötande är ledorden i arbetet inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Personer med funktionsnedsättning ska i ökad utsträckning kunna välja utförare. Lättläst och lätt tillgänglig information kommer att utvecklas.

För att säkra kvaliteten ska brukare och anhöriga göras mer aktivt deltagande i hur själva stödet och omsorgen utformas. En viktig uppgift är att motivera och utveckla brukarrådens engagemang i de boendes vardag.

För gruppboendestäder som inte har fullgod standard och som därmed inte kan konkurreras ut planeras nya lokaler i de nya hus som byggs i Kista gård och Kista-höjden. Behovet av ytterligare lokaler för målgruppen kvarstår.

För att nå målen är nödvändigt att utveckla medarbetarnas kompetens. Detta sker bland annat genom den kommunövergripande Carpe-satsningen med stöd från ESF-fonden. I Rinkeby-Kista stadsdelsområde finns därutöver behov av utbildning i svenska språket.

2.6 Individ och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Socialtjänsten står inför utmaningar som bland annat har att göra med det utanförskap som många brukare lever i på grund av arbetslöshet, ekonomisk fattigdom och bostadsproblem. Det är därför viktigt att barn och unga får verktyg för att kunna gå vidare i studier eller arbete. Detta som en grund för integration i det svenska samhället. Föräldrarna behöver också ges stöd i föräldraskapet.

Behovet av förebyggande arbete för barnfamiljer är stort inom stadsdelsområdet. För att nå familjerna och deras barn på ett tidigt stadium behöver socialtjänsten samverka med landstingets mödravårds- och barnavårdscentraler samt barn- och vuxenpsykiatri. Utvecklingen inom hälso- och sjukvården, särskilt inom barn- och vuxenpsykiatri, har inneburit att tidigare samverkan bland annat i gemensamma familjecentraler inte kunnat upprätthållas. Samverkan med landstinget behöver därför ses över och vidareutvecklas i nya former under perioden.

Socialtjänst och landstingets enheter fortsätter att samverka i team för att tillgodose behovet hos personer med så kallade dubbeldiagnoser. Prioriterat är att skapa en varierad och för personen anpassad öppenvård som kompletterar institutionsvården.

Det finns en oro för det utbredda kat-missbruket. Trots detta är det endast en mindre del som söker hjälp eller på annat sätt blir kända av socialtjänsten. Även om det i huvudsak är vuxna som använder kat är risken att barnen i familjerna får en positiv inställning till andra droger. Det bidrar också till att splittra många familjer och påverka barnens situation på ett negativt sätt.

En informationskampanj om missbruksfrågor kommer att genomföras under perioden i syfte att nå personer med beroendeproblematik, men också deras närstående och andra myndigheter och verksamheter. Förvaltningen kommer under perioden att undersöka möjligheterna för uppsökande arbete i syfte att motivera missbrukare till att söka hjälp.

Verksamheten kommer under perioden att vidareutveckla det systematiska kvalitetssystemet. Syftet är att belysa områden som behöver vidareutvecklas och effektiviseras samt säkerställa var ansvaret ligger för myndighetsutövningen och behandlingsarbetet.

De områden som verksamheten kommer att prioritera under treårsperioden är:

- En vidareutveckling av öppenvården för barn, ungdomar och vuxna med stöd av evidensbaserade metoder. Förändrade behov av insatser ställer höga krav på en flexibel och varierad öppenvård.
- En vidareutveckling av samverkan internt inom förvaltningen och med skola och polis för att nå barn och unga på ett tidigt stadium för att förhindra att de hamnar i kriminalitet och missbruk. Öka kunskapen och beredskapen hos medarbetarna för att hantera det våld som finns både i familjerna och i samhället. Hitta former tillsammans med polisen för att påskynda processen när unga människor begår brott.
- En utveckling av arbetet för ökad jämställdhet både inom den egna organisationen och i arbetet med främst barn och ungdomar.
- Utveckla arbetet för att minska hemlösheten bland unga genom riktade insatser.
- Utveckla både det interna och externa samarbetet för att förbättra boendevillkoren för barnfamiljer som inte uppfyller marknadens kriterier för att få egen bostad.

- Fortsatt prioritering av implementeringsarbetet av BBIC (Barns Behov i Centrum) och av ASI (Addiction Severity Index).
- Förbättring av rekrytering av familjehem med stöd av kommuncentrala satsningar.

Det finns en stor komplexitet i de problem som medarbetarna möter hos familjer och vuxna i stadsdelsområdet. Dit hör bland annat migrationens och flyktingskapets villkor, integrationsproblem, språksvårigheter, skilda synsätt på barns fostran med mera. Att arbeta i denna typ av stadsdelsområde är stimulerande och utvecklande, men ställer höga krav på kompetens och flexibilitet. Det är därför viktigt att erbjuda en god arbetsmiljö med möjligheter till utveckling. Ett förbättrat samarbete med socialhögskolan är viktigt för socialtjänstens kompetensförsörjning.

Kompetensutveckling som kommer att prioriteras är; Utbildning i stadens riktlinjer och andra "grundutbildningar" i stadens regi, Barns behov - teorifördjupning och problematisering, Utbildningsinsatser relaterade till BBIC och ASI, Utbildningar i beprövade risk- och bedömningsinstrument, Utbildning i motiverande samtal, Missbrukskunskap, Våldskunskap, Ledarutbildning i första hand för biträdande enhetschefer, Utbildning för administrativa assistenter, Jämställdhet.

2.7 Stadsmiljöverksamhet

Inom stadsdelsområdet finns cirka 550 hektar parkmark, varav 180 hektar är parkyta som kräver kontinuerlig gräsklippning och skötsel. Parkytan kommer att utvidgas något under planperioden som en följd av nyexploatering i Kista gård/ Kistahöjden/ Kista äng. Nämnden har avtal med tre entreprenörer för renhållningen och den löpande skötseln av parkmarken. Under perioden löper nu gällande avtal ut, varför en ny upphandling måste göras. Verksamheten beräknas kunna bedrivas med oförändrad omfattning och inriktning under perioden. Planerade investeringar i parkanläggningar redovisas under särskild rubrik.

2.8 Flyktingmottagande

Riksdagen beslutade den 17 mars 2010 om en ny lag för nyanländas arbetsmarknadsetablering. Huvudansvaret för flyktingars etableringsinsatser övergår från den 1 december 2010 från kommunen till staten. Arbetsförmedlingen får huvudansvaret för arbetsmarknadsetableringen och etableringsersättningen som utbetalas av Försäkringskassan.

De som omfattas av den nya lagen är den målgrupp som idag ingår i det kommunala flyktingmottagandet och som får uppehållstillstånd från november 2010, är mellan 20 och 64 år och kan delta i etableringsinsatser på minst 25 procent.

Efter etableringsreformens införande har kommunerna fortsatt ansvaret för svenska för invandrare. Kommunerna får också ett nytt uppdrag i att ge nyanlända samhällsorientering. Kommunerna ska ansvara för de nyanlända flyktingar som inte

kan delta i Arbetsförmedlingens åtgärder och/eller har behov av kompletterande försörjningsstöd.

Ensamkommande barn är även fortsättningsvis en kommunal fråga. När familjeanknytning sker överförs familjen till Arbetsförmedlingen för etableringsinsatser som även ska erbjuda möjlighet till kommunplacering inom sex månader.

Under 2011-2012 har kommunerna fortsatt ansvar för introduktionen till de flyktingar som får uppehållstillstånd före november 2010. Stadens introduktionsperiod för denna målgrupp omfattar 18-24 månader varför stadens ansvar för flyktingmottagande enligt nuvarande system kommer att finnas kvar till och med slutet på 2012.

Kommunerna kommer inte ha ett särskilt uppdrag för mottagning för de flyktingar som får uppehållstillstånd från november 2010 och inte kan delta i den statliga etableringen på minst 25 procent av heltid. Denna grupp, som är cirka 5 procent av flyktingarna, kan förväntas bli aktuella hos socialtjänsten. Även den grupp som ingår i Arbetsförmedlingens ansvar kan bli aktuell för kompletterande försörjningsstöd och/eller andra insatser. Kommunernas kostnader för insatser och kompletterande försörjningsstöd under etableringsperioden förutsätts dock bli ersatta av staten.

De ensamkommande flyktingbarnen som bor i eget boende, vilket betyder att de vid ankomsten till Sverige flyttar hem till släktingar eller andra landsmän, är en förhållandevis stor grupp i stadsdelsområdet. Socialtjänsten har omfattande åtaganden för dessa barn men kompenseras inte från Migrationsverket i lika hög grad som för barn som placeras i gruppboenden. Även för barn som bor hos släkt eller vänner krävs insatser och resurser som går utöver kompensation i form av arvode och omkostnader.

2.9 Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Många personer med ekonomiskt bistånd kommer ut i arbete eller praktik via Jobbtorg. Jobbtorgen fokuserar på personer som är redo för en anställning eller praktikplats. Närmare hälften av biståndsmottagarna i stadsdelsområdet står inte till arbetsmarknadens förfogande. För denna grupp är det nödvändigt att ytterligare utveckla arbetet och strategier så att de förbereds inför arbetsmarknaden och på sikt kan bli självförsörjande. Socialtjänstens uppdrag behöver tydliggöras om vad som ska erbjudas och vilka krav som ska ställas.

Med lågkonjunkturen följer eftersläpande effekter. Det är svårt att bedöma vilka konsekvenser dessa får för nämndens kostnader för försörjningsstödet under perioden. Detta gäller också hur de nya sjukförsäkringsreglerna påverkar behovet av ekonomiskt bistånd.

Omvärldens händelser påverkar utbetalningarna av försörjningsstöd genom bland annat krig och naturkatastrofer. Tillströmningen av flyktingar har ökat under 2009 och en fortsatt ökning kan förväntas. Många har en låg utbildningsnivå och riske-

rar att bli beroende av ekonomiskt bistånd under lång tid efter introduktionsperioden.

Förvaltningen avser att särskilt fokusera på gruppen unga vuxna 18-24 år. Det är synnerligen nödvändigt att för denna grupp samverka med andra aktörer såsom Jobbtorgen och Arbetsförmedling för att minska utanförskapet.

Feriearbete är en viktig åtgärd för ungdomar som saknar nätverk, vilket ger möjlighet till fotfäste på arbetsmarknaden.

En genomlysning pågår inom verksamhetsområdet med målet om en kostnadseffektiv och rättssäker handläggning samt en attraktivare arbetsplats. Detta kräver kompetensutveckling, bland annat utifrån omvärldens förändringar och krav.

2.11 Övrigt

Sjukfrånvaro

Stadsdelsnämnden fortsätter arbetet med att minska sjukfrånvaron. Mellan 2008 till 2009 har sjukfrånvaron minskat från 9,1 procent till 8,6 procent och målet för 2010 är att den ska vara 7 procent. Särskilda satsningar görs för att rehabilitera långtidssjukskrivna och nya rutiner för sjukskrivning har införts. Viktigt är också att förbättra den fysiska och psykiska arbetsmiljön, att medarbetarna görs delaktiga i arbetsprocesser samt arbetsmiljöfrågor.

3. Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Stadsdelsförvaltningen förutser inga större ekonomiska avvikelser mot den plan som kommunfullmäktige beslutat om i budget 2010. Det fortsatta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheterna utifrån efterfrågan och behov tillsammans med en aktiv lokalplanering innebär att förvaltningen bedömer att budgeten kommer att vara i balans under perioden.

Sammantaget innebär de nya förskolorna och en viss avveckling av förskolelokaler ökade kostnader som beräknas kunna rymmas inom förskoleschablonen. De högre nettokostnaderna för gruppboenden kan täckas inom ramen för tilldelade schabloner. Stadsdelsnämndens äldreomsorg, främst hemtjänsten, har under senare år brottats med stora underskott. Under 2009 har omfattande åtgärder vidtagits, bland annat genom att anpassa verksamhetens kostnader till en minskad efterfrågan. Detta för att få kostnadseffektiva verksamheter och en budget i balans. Dessa åtgärder förväntas ge resultat 2010 och följande år.

En aktiv planering innebär att lokalanvändningen effektiviseras, främst inom servicehus och gruppboendeheter. Stadsdelsnämnden kommer att hos kommunsty-

relsen söka bidrag för tomgångshyror med anledning av avvecklingen av Rinkeby servicehus.

Förskolorna har stort behov av stabila datauppkopplingar för att medarbetarna ska kunna delta i den digitala kommunikation som är nödvändig idag. Målet för perioden är att samtliga förskolor ska ha fiberuppkoppling installerad.

Kontaktcenter kan vara väl lämpade att ge lätt tillgänglig och handfast vägledning till personer med funktionsnedsättning om den valfrihet som finns. Inom ekonomiskt bistånd kan kontaktcenter ge generell information och svara på frågor om när pengarna kommer etc. Önskvärt är att fortsätta utveckla e-tjänster riktade till personer med ekonomiskt bistånd. Stadsdelsnämnden bedömer att det för närvarande inte är aktuellt att överföra ytterligare uppgifter till Äldre direkt.

3.2 Investeringar

Den parkplan för Rinkeby-Kista som färdigställdes under år 2008 är underlag för planeringen av investeringar i park- och grönområden. I Kistaområdet finns ingen traditionell stadspark. Intill kulturbyggnaden Kista Gård planeras under planperioden en sådan i sydsluttningen mot Hanstavägen. Denna investering täcks av exploateringsmedel. Investeringen/upprustningen av Grönlandsparken i Kista företagsområde finansieras av trafik- och renhållningsnämnden i samarbete med företagen i området.

I övrigt föreslår förvaltningen, efter samråd med företrädare för trafikkontoret, att följande investeringsobjekt - i angiven prioritetsordning - inryms inom kommunfullmäktiges investeringsram för parker och grönområden åren 2011 – 2013:

- Hinderstorpsparken, Rinkeby, 2 miljoner kronor
- Husby stadspark, Husby, 3,5 miljoner kronor
- Akalla by, 7 miljoner kronor, varav 1,5 mnkr inom planperioden
- Husby gård, 6 mnkr, varav 1,5 miljoner kronor inom planperioden

De planerade investeringarna innebär vid genomförande inte ökade driftkostnader. Investeringsplanen med särskilda projektbeskrivningar biläggs.

Anslaget för investeringar i maskiner och inventarier i sin helhet – cirka 6 miljoner kronor per år - kommer att disponeras för avsett ändamål under perioden.

4. Övriga redovisningar

4.1 Järva-andan ska bidra till ett tryggare stadsdelsområde

Järva-andan med devisen - Omtanke och Stolthet - är det nätverk av goda krafter som stadsdelsnämnderna inom Järvaområdet initierat. Arbetet fortsätter under perioden med målet för ett tryggare och trevligare område att bo och verka i. Genom

att stödja, samverka och ställa upp för varandra kan även små insatser göra stor skillnad.

4.2 Miljöarbetet

Nämndens miljöarbete utgår från stadens miljöprogram. Policyn för miljöeffektiva resor med råd om miljö- och trafiksäkra resor ska utvecklas. Under perioden ska medarbetare som kör bil i tjänsten utbildas i EcoDriving. Användande av egen bil i tjänsten ska fasas ut. För att öka säkerheten och en tryggare körning ska berörda verksamheter ha en tydlig plan för ISA (stöd för hastighetsanpassning) och Alkolås. Tjänstecyklar ska erbjudas som transportmedel inom verksamheterna.

Projektet Hållbara städer kommer bland annat att satsa på utbyggnad och förbättringar av cykelvägnätet. Andelen vuxna som ser cykeln som transportmedel ska öka genom information, cykelkurser och säkra uppställningsplatser.

Nämnden fortsätter arbetet med att öka mängden matavfall för biologisk behandling och sortering av sopor. Förskolornas Grön Flagg-certifiering och förnyelse av certifieringen fortsätter.

Miljöarbetet utvecklas ytterligare genom att implementera miljöprogrammet inom alla verksamheter och projekt. Miljöombudens uppgifter ska säkerställas.

4.3 Säkerhet och krisberedskap

Under programperioden är det viktigt att förbättra säkerheten och krisberedskapen. Säkerhetsarbetet utgår från stadens reviderade säkerhetsprogram. Rapporteringen av incidenter i RISK visar vad som händer och vad som ska förebyggas. Stadsdelsnämndens uppdaterade krisorganisation med samverkan med moskéer, kyrkan, polis och räddningstjänst verkar för en hög beredskap vid kriser. Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) i nämndens verksamheter ska genom en ökad kunskap hos medarbetarna förebygga bränder.

5. Lokalförsörjningsplan

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att en aktiv lokaplanering medför en ökad effektivitet i lokal under perioden. Förskoleverksamheten och omsorgen om personer med funktionsnedsättning får under perioden nya lokaler i Kista gård och Kistahöjden. Lokaler för äldre och gruppboenden som är dåligt anpassade till dagens krav kan därmed avvecklas. Inom äldreomsorgen, omsorgen om personer med funktionsnedsättning och förskolans verksamhet kan lokaler under perioden övergå till annan utförare vid avknoppningar och konkurrensutsättningar.

5.1 Behov och efterfrågan

Befolkningsprognosen visar att fram till 2013 förväntas antalet förskolebarn i stadsdelsområdet vara cirka 160 färre än 2010. Nya enskilt drivna förskolor och avknoppning påverkar också efterfrågan och behovet av kommunala förskolor.

Med anledning av de nya bostadsområdena Kista gård och Kistahöjden behövs nya förskolor som i ett första steg uppskattas till 100-125 platser. Inom ramen för Järvalyftet diskuteras en förtätning av bostäder som senare kan innebära behov av ytterligare nya förskolor.

Stadsdelsförvaltningen har löpande kontakt med fastighetsbolagen Ikano Bostad, AB Familjebostäder samt Veidekke Bostad som bygger bostäder i Kista gård. Överläggningarna har hittills resulterat i att förvaltningen beställt en lokal för en gruppboende i Kista Gård och sex lägenheter för stödboende, serviceboende eller motsvarande. Gruppboendet beräknas vara färdigt i slutet av 2010 och lägenheterna något senare. Den nyproducerade gruppboendet ersätter en gruppboende som i dag har lokaler som inte uppfyller dagens normer och krav.

Förvaltningen har även framfört behov av nya gruppboendet till AB Borätt som ska bygga Kista Torn vid Danmarksgatan mot slutet av planperioden. Gruppboendet skulle då kunna ersätta en gruppboende som har lokaler som inte uppfyller normerna.

En ny gruppboende i Kista, Silkeborgsgatan 77, som byggts för personer med omfattande funktionsnedsättning enligt LSS, är inflyttningsklar månadsskiftet mars/april 2010.

För den socialpsykiatriska verksamheten finns ett behov av 8-12 anpassade bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning. Detta tillgodoses genom att delar av lokalerna på Sibeliusgången 20 b, plan 3 – 6, anpassas för stödboende och gruppboende.

För den dagliga verksamheten planeras under 2010 att två av de fyra lokalerna i Kistaområdet sägs upp. En ny lokal för daglig verksamhet tillkommer när gruppboendet Silkeborg tas i bruk under mars/april 2010.

Kommunfullmäktige har beslutat att inrätta trygghetsboende i Stockholms stad, varav Rinkeby servicehus är ett som kommer att omvandlas till trygghetsboende. Fastighetsägaren har efter en genomgång av fastigheten kommit fram till att underhållsbehovet av fastigheten är mycket stort. Ombyggnadskostnaderna för en anpassning till dagens standard har visat sig för höga. Lägenheterna är inte anpassade till dagens krav på ett boende med heldygnssomsorg. Fastighetsägaren Micasa har beslutat om en rivning av fastigheten. Ett programarbete startas för nyproduktion av trygghetsboende och vård- och omsorgsboende tillsammans med stadsdelsnämnden.

5.2 Kapacitet

Nämndens lokalkapacitet och lokalanvändning beräknas väl svara mot behovet under perioden.

5.3 Förändringar i lokalbeståndet

En ny- och utbyggnad planeras av förskolan i de nybyggda Kista gård och Kistahöjden. Stadsdelsnämnden beslutade redan den 22 november 2007 om behovet av förskolor och anpassade boenden. I de nya områdena planeras sex avdelningar förskola. I Kista gård kommer förskolans lokaler vara integrerade i två flerfamiljshus med tre avdelningar i varje hus. På Kistahöjden planeras en stor friliggande förskola.

På grund av den avtagande efterfrågan påbörjas under senare delen av 2010 planeringen för att avveckla en förskola i Rinkeby.

5.4 Kostnadsutveckling

Sammantaget innebär de nya förskolelokalerna och en viss avveckling högre kostnader för förskolans verksamhet. Kostnaderna kan rymmas inom förskoleschablonen. För en av de i flerfamiljshuset planerade förskolorna blir det aktuellt för staden att köpa lokalen med bostadsrätt.

Förvaltningen beräknar en ökning av nettokostnaderna för gruppboenden, som kan täckas inom ramen för tilldelade schabloner. För den gruppboendeenhet som byggs i Kista Gård av Ikano Bygg blir det aktuellt för staden att förvärva lägenheterna. Detta gäller även för de sex lägenheterna för stödboende med mera i Kista gård som Veidekke Bostad bygger.

5.5 Övrigt

Stadsdelsnämnden avser att under år 2010 och eventuellt 2011 hos kommunstyrelsen söka bidrag för tomgångshyror i samband med den successiva avvecklingen av Rinkeby servicehus.